

LOVÁSZ KRISZTINA

BANDIKA

■ A kerítés két szomszédos ház kertjét választotta el egymástól, de szerintünk inkább összekötötte. Átszökni a szomszéd kertjébe, Katica néniékhez, isteni móka volt egresérlelő nyarakon. Bandáztunk a szomszéd gyerekekkel az utcán, a placcon, az udvaron, a kertben mi, lányok is rövidnadrágban. A kerítés harmadik és negyedik léce között pont át lehet fézni, amióta a negyedik lécet rögzítő alsó rozsdás szeget kioperáltuk az amúgy is korhadt fából, aztán egyszerűen félrehajtottuk, mint egy elegáns függönyt, és átkeltünk a szűk átjárón egy teljesen másik világba, ami sokkal izgalmasabb attól, hogy hogyan jutunk vissza a küldetés után. A ribizlibokor szúr, az egresbokor szúr, karcolja, karistolja csupasz lábunkat. Katica néniék most nincsenek itthon, elmentek a szőlőbe kapálni, szabad az átjárás. Az utcában minden porta egy bizonyos a logikai szabályt követ. Két ház egy udvaron, általában rokonok lakják, a házak után hátrafelé haladva: fásszín, disznóól csűr, a csűr után kert, egymás mellett, párhuzamosan, ugyanolyan méretben. A módosságot a környező dombokon elterülő szőlők mérete jelezte, az elhelyezkedés, melyiket éri jobban a nap. A kert mindenkinél azonos méretű. Minden évszakban a közösség tagjai a kertben ugyanakkor ásnak, vetnek, kapálnak, gyomlálnak, trágyáznak, ha valaki nincs jelen, egymásnak adják a hírt, hogy a legközelebbi szomszéd nézzen már rá Böske néniére, hogy mi lehet a távolmaradás oka.

A rendszerek rendezik önmagukat, és homeosztázisra törekednek – tanuljuk kémiaórán. A közösségek is így működnek, ha valamilyen gikszer, baleset következik be, de esküvő és temetés esetén azonnal beindul az utca, ami nálunk a közösség alapsejtje.

Azon a nyáron se tudtuk lerázni Bandikát, aki tőlünk balra, a harmadik szomszéd második kislánya, és akinek a feje mérete az egyetlen attribútuma. Valamilyen orvosi hiba miatt beszorult a szülőcsatornába, és sokáig nem kapott levegőt, de rossz nyelvek, azaz Piroska néni szerint azért lett „olyan”, mert az anyukája el akarta „hajtatni”, na vajon miért, teszi fel a kérdést Jolánkának, hát mert nem az urától van. Minduntalan víz gyűlt a gyerek fejébe, ami aránytalanul imbolygott gyenge kis nyakán. Bandika futott utánunk a kertbe, jött utánunk az átjárón, utolsóként és háttal kezdte meg az átkelést. Már minden része Katica néniéknél volt, a feje viszont beszorult a két léce közé. Mi is ott rekedtünk a tilosban, rángattuk, toltuk szegényt, hátha valamelyik irányba elmozdul, mit fogunk ezért kapni, Bandika üvölt, és persze apánk hallja meg, nem valami jó tündér, aki átrepítene minket a kerítésen. A szájunk szélén lefolyik a piros ribizlilé, zsebünkben a lopott egres, dermedten várjuk, hogy mi lesz, amikor Bandika feje mellett villan a fejsze, apánk szétvágja a kerítés léceit, és ölbe kapja a zokogó kisfiút.